

B) REGULERING AV FISKET ETTER REKER I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2016

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår hovedsakelig en videreføring av reguleringsopplegget for inneværende år.

2 FISKET I 2014

Norske fartøy kunne fiske inntil 5 469 tonn reker i 2014. Kvoten ble periodisert med 40 % i første periode og 30 % i hver av de to andre periodene. 183 fartøy deltok i fisket, hvorav 97 fartøy var under 11 meter største lengde. I løpet av året ble det klart at rekekvoten ville bli oppfisket før 31. desember. Den 27. november ble det beregnet at kvoten, inkludert et fiske på garanterte kvoter i desember, var oppfisket. Fiskeridirektoratet stoppet derfor fisket med virkning fra og med 30. november.

I den bilaterale avtalen mellom Norge og EU for 2015, som ble undertegnet den 4. desember 2014, ble det, som en ad-hoc løsning for 2014, gitt adgang til å overfiske rekekvoten i 2014 med inntil 10 %. Kvantumet skulle gå til fratrekk fra 2015-kvoten. Som følge av dette gjenåpnet Nærings- og fiskeridepartementet fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak den 3. desember. Det ble da gitt adgang til å overfiske 2014-kvoten med inntil 350 tonn. Ved årets slutt hadde norske fartøy fisket 5 748 tonn reker i Nordsjøen og Skagerrak. Den norske kvoten ble således overfisket med 279 tonn.

3 FISKET I 2015

3.1 KVOTER OG REGULERINGER I 2015

Norske fartøy kan i 2015 fiske inntil 2 790 tonn reker i Nordsjøen og 3 556 tonn reker i Skagerrak. Rekene i Nordsjøen og Skagerrak tilhører imidlertid samme bestand og i kvotesammenheng blir dette regulert som ett område.

For å finne en nøkkel for periodisering av totalkvoten i tre perioder ble det for 1998 – 2000 sett på tidligere fangst, hvoretter en fant det naturlig å ha en periodefordeling på henholdsvis 40 %, 30 % og 30 %.

Fiskeridirektoratet mottok i forkant av reguleringsmøtet høsten 2014 innspill fra Norges Fiskarlag hvor det ble anbefalt å fordele en lik andel på hver av de tre periodene. Fiskerlaget Sør

og Fiskarlaget Vest hadde i brev til Norges Fiskarlag begrunnet en lik fordeling over de tre periodene med at fiskemønsteret de siste årene har vært annerledes enn når periodefordelingen først ble fastsatt. Fiskeridirektoratet har også observert en forskyvning av fisket i de ulike periodene de senere årene. For 2015 ble derfor kvoten fordelt med en lik andel på de tre periodene.

Den samlede kvoten på 6 346 tonn ble fra årets start regulert med periodekvoter og med maksimalkvoter til det enkelte fartøy etter følgende ordning:

Tabell 1: Periodekvoter og maksimalkvoter for 2015

Periode	Periodekvote	Maksimalkvote
1. januar – 30. april	2 116 tonn (33,3%)	28 tonn
1. mai – 31. august	2 115 tonn (33,3%)	28 tonn
1. september – 31. desember	2 115 tonn (33,3%)	28 tonn

Periodeinndelingen og maksimalkvotene ble endret i løpet av året. Dette blir beskrevet nærmere i kapittel 2.3.

Fartøy under 20 meter største lengde kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene selv om periodekvotene er oppfisket.

Det er ikke tillatt å drive rekefiske på søn- og helligdager sør for 62°N.

3.2 DELTAKELSEN I FISKET I 2015

Fra og med 1998 har det vært en begrensning i adgangen til å delta i rekefisket sør for 62°N for fartøy over 11 meter. Per 22. oktober har til sammen 188 fartøy deltatt i rekefisket i 2015, hvorav 91 fartøy er over 11 meter. Dette er fem flere fartøy enn på samme tid i 2014. Tabell 2 viser den fylkesvise deltakelse i rekefisket.

Tabell 2: Fylkesvis deltakelse i rekefisket i Nordsjøen/Skagerrak.

	2011	2012	2013	2014	2015
Finnmark					
Troms					
Nordland	2		1	1	1
Møre og Romsdal	4	3	3	2	2
Sogn og Fjordane	4	1	1		1
Hordaland	10	8	10	12	11
Rogaland	48	37	36	39	38
Vest-Agder	40	37	34	36	36
Aust-Agder	29	27	30	24	25
Telemark	19	18	16	14	17
Vestfold	23	22	22	20	22
Buskerud	1				
Oslo	2	3	2	2	3
Akershus	3	4	3	2	2
Østfold	33	34	30	31	30
Sum	218	194	188	183	188
Herav under 11 m	98	91	95	97	97
Herav under 20 m	189	170	164	159	161

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret og Konsesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 22. oktober 2015

3.3 UTVIKLINGEN I FISKET I 2015

Periodekvotene ble ved årets begynnelse, i likhet med de foregående årene, satt for periodene 1. januar til 30. april, 1. mai til 31. august og 1. september til 31. desember. Fisketakten i februar og mars var langt høyere enn ventet, noe som førte til at Fiskeridirektoratet den 19. mars varslet et stopp i fisket i første periode med virkning fra lørdag den 28. mars. Som en konsekvens av dette avholdt representanter fra Skagerakfisk, Rogaland Fiskesalgslag, Fiskerlaget vest og Fiskerlaget sør et samarbeidsmøte den 24. mars hvor man diskuterte den varslede stoppen. I rapporten fra møtet heter det at:

Samarbeidsmøtet ber enstemmig om at følgende regulering av rekefisket innføres for resten av 2015:

- *Periodekvoten for 1/5-31/8 forskyves til å gjelde fra 6/4-15/8*
- *Periodekvoten for 1/9-31/12 forskyves til å gjelde fra 17/8-31/12*
- *Fartøyskvoten settes ned fra 28 tonn til 20 tonn i begge perioder*

Arbeidsutvalget i Norges Fiskarlag støttet innstillingen fra samarbeidsmøtet.

Fiskeridirektoratet valgte å endre reguleringsforskriften den 27. mars i henhold til tilrådingen fra samarbeidsmøtet og Norges Fiskarlag. I tillegg til dette har salgslagene i sommer- og høstmånedene innført enkelte regulerende tiltak for å jevne ut fangstmønsteret.

Tabell 3 nedenfor viser utviklingen i rekefisket i 2015 sammenlignet med årene 2011-2014. Per 22. oktober er det til sammen fisket 5 407 tonn av totalkvoten på 6 346 tonn. I tillegg til dette kommer et kvantum på 279 tonn som ble fisket på 2015-kvoten i 2014. Reell utnyttelse av

kvoten er derfor på 5 686 tonn, det vil si en kvoteutnyttelse på nær 90 %. På samme tid i fjor var det landet ca. 4 789 tonn. Fisket hittil i år har som beskrevet ovenfor vært svært godt og dersom den høye fisketakten opprettholdes utover høsten kan den norske totalkvoten i 2015 bli oppfisket i slutten av november eller begynnelsen av desember.

Tabell 3: Periodefangster av reker i Nordsjøen og Skagerrak

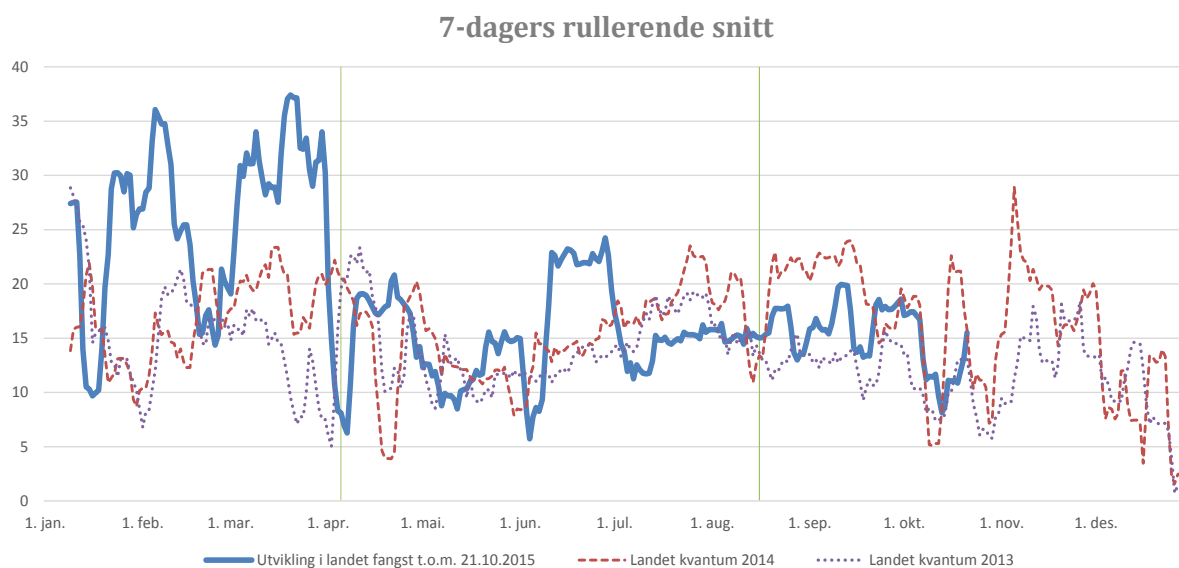
År	Periode			Sum
	1. jan - 30. apr	1. mai - 31. aug	1. sept - 31. des	
2011	1 597	1 815	1 041	4 453
2012	1 550	1 462	1 558	4 571
2013	1 831	1 699	1 339	4 868
2014	1 923	1 939	1 886	5 748
2015 ¹	2 297	2 059	1 050	5 407

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet per 22. oktober 2015.

¹ Periodene i 2015 går fra 1. januar til 5. april, 6. april til 16. august og 17. august til 31. desember.

Figur 1 viser tydelig at det i begynnelsen av 2015 var en svært høy fangsttakt sammenlignet med de foregående årene. Dette skyldes flere forhold, blant annet uvanlig lite uvær i perioden og en god tilgjengelighet.

Figur 1: Utvikling i landinger i 2013, 2014 og 2015 målt i 7 dagers rullerende gjennomsnitt

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet per 22. oktober 2015.

3.4 UTKAST AV SMÅREKER I NORDSJØEN OG SKAGERRAK

I reguleringsmøtet den 4. juni 2015 la Fiskeridirektøren frem forslag til regulerings tiltak i fisket etter reker i Nordsjøen og Skagerrak (sak 6/2015). De foreslåtte endringene er i tråd med Fiskeridirektoratets strategi for forbedring av forvaltningen av rekefisket i Nordsjøen og Skagerrak.

Følgende reguleringstiltak ble foreslått for rekefisket sør for 62°N:

- a) Etablering av et Real Time Closure (RTC) system i rekefisket
 - Utkast av småreker (under kommersiell størrelse) kan være betydelig i rekefisket sør for 62°N. For å redusere dette utkastet foreslås det at det etableres et RTC-system for reker (*Pandalus borealis*) tilsvarende det som gjelder for annen fisk, jf. utøvelsesforskriftens §47 annet ledd. Fiskeridirektoratet vil da kunne stenge områder i inntil 14 dager dersom innblanding av reker under minstemål er mer enn 15 % i antall i de enkelte fangster. Videre foreslås det at det kan tillates at fisket kan fortsette i de stengte områdene dersom fungerende seleksjonssystemer for utsortering av reke under minstemål er innmontert i trålen. Et stengingskriterium på 15 % i antall vil ikke samsvare med reglene om tillatt innblanding av reker under minstemål, jf. utøvelsesforskriften § 46 første (10 % i antall utenom Skagerrak) og sjette (10 % i vekt i Skagerrak) ledd. Fiskeridirektoratet vil imidlertid se nærmere på dette og komme tilbake til spørsmålet om harmonisering av reglene for tillatt innblanding og stengingskriteriet på et senere tidspunkt.
- b) Økning av gjeldende minstemål
 - I henhold til utøvelsesforskriften § 43 nr. 27 er minstemålet for reke 6 cm. Det foreslås at dette økes til 7 cm sør for 62°N. Et minstemål på 7 cm er sammenfallende med det kommersielle minstemålet i dette området.
- c) Unntak for ilandføringsplikt for øyepål og kolmule
 - Sorteringsrist i fiske etter reker har begrensninger ved at den i liten grad sorterer ut fisk under en gitt størrelse (ca 20 cm). Således sorterer ikke eksisterende seleksjonssystemer ut kolmule og øyepål fra rekefangstene i tilstrekkelig grad. Disse artene er dermed å anse som uunngåelig bifangst i rekefisket sør for 62°N. Det er et relativt begrenset kvantum øyepål og kolmule som tas som bifangst i rekefisket i Nordsjøen og Skagerrak sett i sammenheng med de totale kvantumet som landes årlig av disse artene og som går til mel- og oljeproduksjon. Videre finnes det i dag ingen omsetningsmuligheter for denne type uunngåelig bifangst i rekefisket sør for 62° N. Det foreslås derfor at det gjøres et unntak fra ilandføringsplikten for disse artene når de tas som bifangst i rekefisket.
- d) Bifangst av hvitreke
 - Det er arten *Pandalus borealis* som er målart i rekefisket. Andre rekearter, såkalt hvitreke som ikke kan omsettes, kan forekomme som bifangst. Det foreslås derfor at ilandføringsplikten kun skal gjelde for reker av arten *Pandalus borealis* i hele området sør for 62° N. Tilsvarende regel gjelder i dag i Skagerrak.

I reguleringsmøtet ble det fra fiskersiden uttalt at etablering av et RTC-system for reke vil kunne føre til at store områder i Skagerrak blir stengt for rekefiske, som igjen vil føre til at utøvelse av fisket ikke blir mulig. Det ble videre vist til at en økning av minstemålet, samt at stengingskriteriet skal relateres til antall og ikke vekt, vil gjøre situasjonen enda vanskeligere. Dette må sees i lys av at seleksjonssystemer som sorterer ut småreker i trålen ikke er ferdigutviklet og klare til generelt bruk i rekefisket. Fra fiskersiden ble det også uttalt at en ikke er imot de fremlagte forslagene, men at innføring av slike tiltak må gjøres gradvis og over lengre tid. Det ble særlig fremhevet at en økning av minstemålet ikke bør gjøres umiddelbart.

Fiskeridirektøren pekte på at utkast av småreker er å anse som ressursløsning, og i lys av at stort sett all reke under 7 – 7,5 cm sorteres ut og kastes på sjøen, er det naturlig å sette minstemålet nær det kommersielle minstemålet. I tillegg er det også gunstig fra et biologisk synspunkt å øke minstemålet til 7 cm. Når det gjelder seleksjonssystemer har Fiskeridirektoratet og Havforskningsinstituttet brukt betydelige ressurser på utvikling av en ny type seleksjonsinnretning. Dette arbeidet vil fortsette. Det ble påpekt at tanken er at redskap som sorterer ut småreker på en akseptabel måte skal kunne brukes i de stengte områdene. Fiskerne har dermed en oppfordring til å bidra til utvikling av nye metoder.

Kystvakten informerte om hvilke prosedyrer som følges før en anbefaling om å stenge et område sendes til Fiskeridirektoratet. Fiskeridirektøren presiserte at områder vil bli stengt i hovedsak som følge av anbefalinger fra Kystvakten.

I møtet ble det påpekt at markedssituasjonen for reker fisket i Nordsjøen og Skagerrak er utfordrende, ikke minst fordi rekene har vært på WWFs rødliste. Representanten fra WWF Norge bekreftet at norsk reke fra disse områdene vil bli flyttet fra rød til gul kategori dersom Fiskeridirektoratets foreslåtte strategi blir gjennomført.

På bakgrunn av det som fremkommer ovenfor vil Fiskeridirektoratet gjennomføre de nødvendige endringene i utøvelsesforskriften med virkning fra og med 1. januar 2016. Endringene vil medføre at de tiltakene som ble foreslått i vårens reguleringsmøte blir innført. Nærings- og fiskeridepartementet ga sin tilslutning til dette den 16. oktober 2015.

4 BESTANDS- OG KVOTESITUASJONEN I 2016

ICES anbefaler at fangstene i 2016 ikke bør overstige 21 500 tonn. Dersom den estimerte utkastraten ikke forandres fra gjennomsnittet de siste tre år (2012–2014), så tilsvarer dette ifølge ICES landinger på ikke mer enn 18 598 tonn.

Kvoteforhandlingene med EU for 2016 er ikke påbegynt, og rekekvotene for 2016 for Nordsjøen og Skagerrak er følgelig ikke fastsatt. I kvotesammenheng har man fordelt 30 % av TAC til Nordsjøen og 70 % til Skagerrak. Norge har 100 % av TAC i Nordsjøen og 46,6 % av TAC i Skagerrak.

5 REGULERING AV REKEFISKET I NORDSJØEN OG SKAGERRAK I 2016

Hovedmålet med reguleringene i dette fisket er å legge til rette for å fiske opp den norske kvoten samtidig som en unngår at fisket blir stoppet i løpet av året. Dette vil bidra til stabilitet i markedet med en jevn tilgang på råvarer, noe som igjen bidrar til at fiskerne får en sikrere avsetning for sin fangst og en best mulig prissituasjon.

Den norske kvoten av reker er i henhold til Skagerrakavtalen og EU-avtalen fordelt på to kvoteområder. Rekene i de to områdene tilhører imidlertid samme bestand og det er ingen biologisk begrunnelse for å regulere fisket separat for hvert område. I tillegg kommer det forhold at det foregår stor trålkaktivitet i grenseområdet, noe som medfører store praktiske problemer med

en særskilt regulering av fisket i hvert av områdene. Selv om det fastsettes kvoter særskilt for de to områdene, har fisket siden 1998 vært regulert med felles periode- og maksimalkvoter.

5.1 PERIODEKVOTER

Ut ifra fiskemønsteret de senere år anbefales det å videreføre årets periodefordeling med en lik andel på hver av de tre periodene.

Fiskeridirektøren foreslår å periodisere totalkvoten av reker i Nordsjøen og Skagerrak i tre perioder i 2016 på fire måneder hver. Kvoten foreslås fordelt likt i de tre periodene.

5.2 MAKSIMALKVOTER

Fisket i år og i 2014 har, som tidligere nevnt, vært godt sammenlignet med de foregående år. For å unngå at en havner i en situasjon hvor fisket må stoppes, bør derfor overreguleringen i dette fisket reduseres for 2016 sammenlignet med overreguleringen i inneværende år. Når endelig TAC og fordeling av denne blir bestemt vil forslag til maksimalkvoter legges frem.

Når totalkvoten for 2016 og fordelingen av denne fastsettes, vil Fiskeridirektøren foreslå maksimalkvoter med lavere grad av overregulering enn i inneværende år.

Fiskeridirektøren foreslår å fastsette egne maksimalkvoter for hver av de tre periodene, slik det har blitt gjort i tidligere år.

5.3 GARANTERT KVOTE PER FARTØY

Fartøy under 20 meter har et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene. Kvantumet kan fiskes selv om periodekvoten eller totalkvoten er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy under 20 meter største lengde kan fortsette fisket innenfor et garantert kvantum på 7 tonn i hver av de tre periodene.